

NVE

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 27.06.2025

Vår ref.: 200701246-465 og 200700282-325 Oppgis ved
henvendelse

Deres ref.:

Oversendelse av klage på vedtak om nye konsesjonsvilkår for Kvitfjell og Raudfjell vindkraftverk

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fastsatte 09.05.2025 et nytt vilkår i konsesjonene for Kvitfjell og Raudfjell vindkraftverk i Tromsø kommune, Troms fylke.

Konsesjonærene Tromsø Vind AS og Raudfjell Vind AS har påklaget vedtaket. Klagen er gitt innen klagefristen. Konsesjonærene er parter i saken, og har derfor rettslig klageinteresse. NVE har dermed forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

NVE kan ikke se at det er kommet frem vesentlige forhold i klagen som gjør at vi vil omgjøre eller oppheve vedtaket. Saken sendes herved til Energidepartementet for endelig behandling, jf. forvaltningsloven § 33.

NVE har besluttet å gi klagen oppsettende virkning når det gjelder selve plikten til å stanse enkeltturbiner og plikten til å dekke merkostnader. NVE har ikke gitt oppsettende virkning på kravet om en tiltaksplan. TVRV må derfor, i henhold til NVEs vedtak, utarbeide forslag til tiltaksplan innen 01.09.2025.

Bakgrunn

Tromsø Vind AS og Raudfjell Vind AS (heretter TVRV) har konsesjon for vindkraftverkene Kvifjell og Raudfjell. Anleggskonsesjonene ble vedtatt henholdsvis 16.02.2001 og 11.05.2012. Begge konsesjonene har vært oppdatert, og de gjeldende konsesjonene er datert 17.03.2022.

I brev datert 15.02.2022 ba Dorvvošnjárgga siida (heretter DS) NVE om å stille nye vilkår i konsesjonene som ivaretar hensynet til samiske interesser i driftsperioden. DS viser til driftsutfordringer som i stor grad skyldes iskast fra vindturbine, med videre følgeproblemer knyttet til beite, gjeting og samling av reien.

Begjæringen av 15.02.2022 ble fulgt opp av et varsel til TVRV datert 07.10.2022. I varselet står det at NVE vurderer å sette et nytt vilkår i hver av de to konsesjonene. Varselet ble oppdatert i brev av 09.10.2024.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Basert på varslene fastsatte NVE 09.05.2025 et nytt vilkår i konsesjonene for Kvitfjell og Raudfjell vindkraftverk. Vedtaket ble fattet i medhold av energiloven § 10-4.

TVRV ble i e-post av 21.05.2025 gitt utsatt klagefrist til 13.06.2025. Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS påklaget vedtaket på vegne av TVRV i brev av 13.06.2025.

I dette brevet har NVE vurdert den innkomne klagen. For øvrig viser vi til vedtaket av 09.05.2025, ref. NVE 200701246-457 og 200700282-321, for beskrivelse av saksbehandlingsprosessen, sammenfatning av innkomne merknader til varslene og NVEs vurderinger.

Klagen fra TVRV

TVRVs begrunnelse for klagen er blant annet knyttet til NVEs skjønnsvurderinger om sameksistens og reindriftens tilpasning. De mener det må legges mer vekt på at DS etablerte sin reindrift i området etter at konsesjon var gitt. De viser videre til økonomiske, kraftforsyningsmessige, miljømessige og klimamessige konsekvenser av vedtaket, og mener NVE ikke har vurdert disse konsekvensene på en tilstrekkelig måte i vedtaket.

For klagens anførsler i sin helhet viser vi til klagedokumentet som er publisert på NVEs nettsider for [Kvitfjell](#) og [Raudfjell](#) vindkraftverk.

Kommentarer fra DS

NVE vurderte DS til å være klagemotpart i saken, og oversendte derfor klagen for kommentarer. DS kommenterte klagen i brev av 27.06.2025.

DS skriver at reindriftssituasjonen er krevende, på grunn av både fysisk merarbeid, merbelastning knyttet til prosessen med nye konsesjonsvilkår og indirekte forhold som blant annet gjelder press på andre arealer. De mener at nye konsesjonsvilkår ikke vil fjerne de negative konsekvensene for reindriften, men at vilkårene vil bidra til å øke muligheten for at reindriften kan videreføres. DS mener at kravet om oppsettende virkning må avvises, og skriver at oppsettende virkning vil forverre konsekvensene.

NVEs vurdering av klagen

NVEs myndighet i klagesaken følger av forvaltningsloven § 33. NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til Energidepartementet for endelig avgjørelse. Etter forvaltningsloven § 33 andre ledd skal NVE avvise en klage dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger.

Klagen fra TVRV tilfredsstiller vilkårene for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har følgelig forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33. Klagegrunnene er vurdert basert på den tematiske inndelingen i klagen. NVE har ikke vurdert klagegrunner som er tilstrekkelig vurdert i vedtaket av 09.05.2025.

Reindriften og berettigede forventninger

TVRV mener det er sentralt å vurdere hvilke berettigede forventninger DS kunne ha hatt da de etablerte reindriften på Kvaløya. De skriver at konsesjonen og konsesjonæren hensyntok og

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

tilpasset tiltaket til den eksisterende reindriften på Kvaløya. De påpeker at planområdet ble innskrenket i forbindelse med vedtaket, og mener det dermed allerede er fastsatt avbøtende tiltak for reindriften i konsesjonen.

NVE viser til konsesjonsvedtakene for Raudfjell vindkraftverk fra 2012 (NVE) og 2015 (OED), der virkninger for reindriften på Kvaløya ble vurdert. NVE er enige i at DS ut fra konsesjonsvedtakene kunne forvente driftsulemper, blant annet fordi de planla å drive på en annen måte enn det som ble gjort i området før DS etablerte seg. Iskast som en konsekvens for reindriften ble imidlertid i liten grad vurdert i konsesjonsvedtakene. I vedtaket av 09.05.2025 har vi lagt til grunn at DS ikke kunne forvente at iskast skulle utgjøre en så stor driftsulempe som det vi har lagt til grunn i vedtaket.

NVE viser for øvrig til at planområdet ble redusert av en rekke årsaker i forbindelse med konsesjonsbehandlingen i 2012. Dette var blant annet begrunnet med virkninger for lokalbefolkningen ved Sørfjorden og Kattfjorden.

Vilkårene for omgjøring

Det følger av energiloven § 10-4 at i «særlige tilfelle» kan de fastsatte vilkår endres av hensyn til «allmenne interesser».

Særlig tilfelle

TVRV påpeker at vilkåret «særlige tilfelle» ikke er et krav om en vanlig interesseavveining, men et krav om kvalifisert behov for omgjøring. TVRV skriver at NVEs vedtak ikke inneholder noen begrunnelse av hvorfor hensynet til forsvarlig reindriftsutøvelse og hensynet til samisk kulturutøvelse veier vesentlig tyngre enn de konkrete ulempene som konsesjonæren og andre berørte interesser påføres. TVRV anfører at når DS har etablert sin reindrift i området etter konsesjonen var gitt, må det foreligge allmenne interesser av vesentlig vekt som tilsier at konsesjonæren skal tilpasse sin virksomhet og bære de økonomiske og praktiske ulemper som en stenging medfører. TVRV skriver at når konsesjonen allerede har hensyntatt iskastfaren, må senere etablert virksomhet tilpasse seg de tiltak som allerede ligger i konsesjonen. En rimelig tilpasning fra DS sin side, må etter TVRVs syn være å samle rein på et tidspunkt som ikke krever uforutsigbar og kostnadskrevende stans av turbiner.

Som nevnt i vedtaket forutsetter omgjøring etter energiloven § 10-4 at det foreligger et kvalifisert behov. I denne saken mener NVE at hensynet til forsvarlig reindriftsutøvelse og hensynet til samisk kulturutøvelse, veier vesentlig tyngre enn de konkrete ulempene som følger av de nye vilkårene, og at det foreligger et kvalifisert behov for omgjøring. Hensynet til reindriftsutøvelse og samisk kulturutøvelse er etter sin art tungtveiende hensyn, noe som blant annet illustreres av at disse hensynene har et særskilt menneskerettslig vern. Når disse interessene blir berørt på den måten som de blir i denne saken, mener NVE at det foreligger allmenne interesser av vesentlig vekt, og at disse interessene veier vesentlig tyngre enn ulempene for TVRV og andre.

NVE mener at konsesjonene ikke i tilstrekkelig grad hensyntar iskastfaren for DS. DS sin bruk av området var ikke en forutsetning på konsesjonstidspunktet, og konsesjonsvilkårene er idag ikke tilstrekkelige for å ivareta de ulempene som iskastfaren ville påføre eventuell reindrift i området. Videre var det en forutsetning for konsesjonene at det skulle være mulig med sameksistens, og

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

sameksistens har etter NVEs syn vist seg å ikke være mulig. Iskastfaren medfører at DS i perioder ikke kan oppholde seg i området, noe som hindrer reindriftsutøvelsen.

NVE er enige i at DS må forventes å tilpasse seg konsesjonene til en viss grad, ettersom de har etablert seg i etterkant av at konsesjonene ble gitt. NVE mener imidlertid at det ikke kan forventes av DS å tilpasse reindrifta slik at reinen samles i en periode helt uten iskastfare. Reindriften følger en årssyklus som er avhengig av en rekke faktorer, og det kan ikke forventes at reinsamlingen før vinteren skal skje mye tidligere på høsten. NVE er likevel enige i at DS bør tilstrebe at reinsamlingen skjer uten unødvendig behov for stans. Dette kan skje gjennom god planlegging av hvordan reinsamling og stans skal foregå, og tiltaksplanen vil være et viktig verktøy for å bidra til at reinsamlingen skjer uten for store perioder med stans av vindturbinene

Allmenne interesser

TVRV skriver at selv om reindrift kan være en «allmenn interesse», må dens vekt vurderes konkret i hvert tilfelle. TVRV skriver at NVE syntes å anta generelt at forsvarlig reindriftsutøvelse og hensynet til samisk kulturutøvelse har stor vekt, uten å vurdere reindriftens betydning som allmenn interesse i dette spesifikke tilfellet. TVRV hevder at jo mer driften avviker fra tradisjonell drift på det aktuelle stedet, og jo mindre området egner seg for vinterbeite, desto mindre vekt har den aktuelle reindriften som allmenn interesse.

Hensynet til samiske interesser og forsvarlig reindriftsutøvelse, er etter NVEs syn allmenne interesser. Vi kan ikke se at områdets egnethet som vinterbeite svekker betydningen av disse allmenne interessene. NVE har i omgjøringsvedtaket lagt til grunn at plan- og influensområdet til Kvittfjell/Raudfjell vindkraftverk er areal som er egnet som vinterbeite, se vedtakets s. 9-10. TVRV har i klagen sitert fra Distriktsplan Kvaløya 2018, som grunnlag for sin påstand om at området ikke egner seg så godt som vinterbeite grunnet klimatiske forhold. NVE vil påpeke at det i samme distriktsplan uttales at distriktet er svært sårbart for arealinngrep og forstyrrelser på vinterbeiteområdet, og det uttales at vindkraftverkene på Kvittfjell og Raudfjell vil ødelegge meget viktig reinbeiteområde for DS jf. distriktsplanens punkt 2.5.6 og 5.3. Både de delene av distriktsplanen som er sitert i klagen, og delene NVE viser til, underbygger viktigheten av de vinterbeitene som er til rådighet i området. Det at vinterbeite også er under press som følge av klimaendringer eller andre faktorer, svekker etter NVEs syn ikke betydningen av hensynet til samiske interesser og forsvarlig reindriftsutøvelse i denne saken.

NVE kan heller ikke se at det er grunnlag for å si at DS sin drift avviker fra tradisjonell drift på en måte som svekker betydningen av kulturutøvelsen som allmenn interesse.

Sammenligning med andre saker om reindrift

TVRV viser i klagen til Fosen-saken, og skriver at den gjaldt den særlige sårbare sørsamiske kulturutøvelsen. TVRV påpeker at det i foreliggende sak ikke dreier seg om den sørsamiske kulturutøvelsen, eller konsekvensene for en allerede etablert reindrift. TVRV skriver at saken dreier seg om i hvilken grad man skal hensynta en ny reineier som ønsker å benytte området på en annen måte enn den reindriften som konsesjonen og inngåtte avtaler allerede har tatt høyde for.

NVE vil påpeke at Fosen-saken gjaldt spørsmål om krenkelse av FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27. I foreliggende sak dreier det seg om en annen rettslig problemstilling, altså spørsmål om omgjøring av konsesjon etter energiloven § 10-4, og vurderingstemaet er ikke det samme som i Fosen-saken. Som redegjort for i vedtaket og denne

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

klageoversendelsen, mener NVE at vilkårene for omgjøring er til stede, og vi finner ikke grunn til å gå nærmere inn på forskjellene mellom Fosen-saken og foreliggende sak.

Videre viser TVRV til Øyfjellet-saken og påpeker at den gjelder en annen situasjon, hvor sikring av trygg flyttlei allerede var et vilkår i konsesjonen og at det ventelig ville medføre ytterligere krav med kostnadmessige konsekvenser.

NVE er enige i at Øyfjellet-saken gjelder en annen situasjon. I foreliggende sak inneholder ikke konsesjonen vilkår som sikrer en forsvarlig reindrift i området, og det er dette som har reist behovet for en omgjøring etter energiloven.

Sammenligning med andre omgjøringssaker

TVRV skriver i klagen at NVE i omgjøringsvedtaket viser til to andre vedtak om omgjøring, Høg-Jæren, Åsen 2 og Lista vindkraftverk og Vardafjellet vindkraftverk. TVRV påpeker at disse sakene skiller seg på vesentlige punkter fra omgjøringssaken som gjelder Kvitfjell/Raudfjell-konsesjonene.

NVE er enige i at det er vesentlige forskjeller mellom sakene, og henvisningen til sakene har ikke hatt betydning for innholdet i omgjøringsvedtaket i Kvitfjell/Raudfjell-saken. TVRV uttalte i sitt brev av 15.11.2024 til NVE, at NVE i ett tilfelle hadde besluttet endring etter § 10-4 med nye tyngende vilkår til konsesjon til vindkraft. Henvisningen til andre saker ble kun gjort for å gjøre oppmerksom på at det fantes flere slike tilfeller.

Avtaler

TVRV viser til at det allerede er inngått to avtaler med reinbeitedistriktet om økonomisk kompensasjon, på til sammen ca. kr. 5 000 000, i forbindelse med Kvitfjell og Raudfjell vindkraftverk. TVRV skriver at beløpene under disse avtalene skal gå til å dekke avbøtende tiltak som reindriften selv finner nødvendig. Beløpene er ikke utbetalt, ifølge TVRV som følge av uenigheter i distriktet. TVRV anfører at det nye vilkåret om kompensasjon til DS vil kunne medføre dobbeltkompensasjon. Videre viser TVRV til at det ble inngått tre separate avtaler direkte med DS i perioden 2018-2020, for ulemper i anleggsperioden. TVRV skriver at de også har vært villige til å gi et økonomisk bidrag til DS for de merkostnadene til gjeting og fôring som DS mener de påføres, men at det har vært utfordrende å enes om et beløp fordi det krevde beløpet har vært så høyt at TVRV har bedt om dokumentasjon på at merkostnadene faktisk beløper seg til slike summer.

Den omstendighet at det allerede er inngått avtaler med reinbeitedistriktet, er etter NVEs vurdering ikke i seg selv til hinder for omgjøring av nye vilkår etter energiloven § 10-4. Det at det er inngått avtaler er av betydning for vekten av hensynet til konsesjonærens innrettelse, men etter NVEs syn er vilkårene for omgjøring likevel til stede.

NVE er enige i at DS ikke bør kompenseres dobbelt for ulempene knyttet til kostnader til gjeting og fôring. Oppfyllelse av det nye konsesjonsvilkåret om dekning av kostnader, forutsetter ikke at dekningen kommer i tillegg til utbetalinger etter allerede inngåtte privatrettslige avtaler som eventuelt dekker samme ulemper.

Videre er det i vedtaket presisert at det er merkostnader til fôring og gjeting som følge av vindkraftverkene, som skal dekkes. Hensynet til at konsesjonær ikke skal dekke kostnader som ville oppstått uavhengig av vindkraftverkene, vil etter NVEs vurdering ivaretas gjennom at det er satt vilkår om å utarbeide en tiltaksplan som skal godkjennes av NVE, og som tar utgangspunkt i at det er merkostnader som skal dekkes.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Forholdet mellom reinbeitedistriktet og de enkelte siidaene

TVRV mener at vedtaket strider mot det systemet og den representasjonen som reindriftsloven legger opp til. Det vises til reindriftsloven § 44 og det anføres at det reinbeitedistriktet som er rette representant for begge interesser i et tilfelle der det er uenighet mellom siidaene innad i distriktet.

Reindriftsloven § 44 lyder slik:

«Distriktsstyret representerer reindriftsinteressene i distriktet. Distriktsstyrets oppgaver er å ivareta reinbeiteressursene i distriktet i samsvar med lover og bruksregler.

Distriktsstyret kan blant annet inngå forlik, saksøke og saksøkes på vegne av reindriftsutøverne i distriktets felles anliggender. Det gjelder også i saker som gjelder vern av arealer, selv om ikke alle utøvere er berørt. Dette er likevel ikke til hinder for at en siida eller reineier ivaretar egne særskilte interesser»

Bestemmelsen angir reinbeitedistriktet ved distriktsstyre sine oppgaver og myndighet. Den begrenser ikke NVEs adgang til å fatte vedtak som avbøter på ulemper for én enkelt siida, og den begrenser ikke den enkelte siidas mulighet til å ivareta sine egne interesser. Det siste følger eksplisitt av bestemmelsens annet ledd siste setning.

I denne saken er det driften til DS som, gjennom DS sin faktiske bruk av Kvittfjell og Raudfjell, blir påvirket av vindkraftverkene, og det er DS som har anmodet om omgjøring. Det er på denne bakgrunn NVE har fattet et omgjøringsvedtak om stans for å sikre DS en forsvarlig samling av rein i planområdet i perioder med iskastrisiko, og dekning av DS sine merkostnader med føring og gjeting.

NVE kan ikke se at omgjøringsvedtaket strider mot systemet og representasjonen som reindriftsloven legger opp til.

Økonomiske konsekvenser for TVRV

TVRV mener at NVE har undervurdert de økonomiske konsekvensene av stansvilkåret. De viser til at NVE har lagt til grunn et antatt produksjonstap på 0,5 – 2 % som følge av stansvilkåret, og mener at produksjonshistorikken tilsier en tapt kraftproduksjon på 2,9 % av gjennomsnittlig årsproduksjon. De baserer dette på en forutsetning om at alle vindturbinene stenges ned i sju døgn i desember. TVRV har også tallfestet de estimerte økonomiske tapene av nedstengingen.

NVE viser til at vi i vedtaket ikke har argumentert mot TVRVs estimer for tapt kraftproduksjon eller tapte inntekter av et verstefallsscenario med sju døgn stans i desember. Vårt estimat på 0,5 – 2 % er derimot basert på at det er svært lite sannsynlig at det vil være behov for å stenge ned alle vindturbinene i sju døgn i desember. Gjennom dialog mellom DS og konsesjonær mener NVE det skal være godt mulig å planlegge samling og stans slik at produksjonstapet begrenses. NVE viser videre til at det er satt en maksgrense på sju døgn som gjelder for hele året. DS vil derfor ha insentiver til å ikke bruke opp denne kvoten i forbindelse med høstsamlingen, i tilfelle det blir behov for stans av enkeltturbiner i spesielle tilfeller senere på vinteren.

NVE vil påpeke at en god, praktisk tiltaksplan kan omfatte mer enn rutiner for stans av vindturbiner. Den kan også omfatte for eksempel:

- rutiner for varsling av iskastfare

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

- ytterligere merking av rein med GPS-sendere
- system for melding av observasjoner av rein i vintersesongen
- rutiner for rapportering av tidspunkter med fare og uten fare for iskast
- kartfesting av sikkerhetsavstander og trygge korridorer
- tiltak som kan lette selve samlingen.

Slike tiltak kan bidra til at behovet for stans reduseres, og at de økonomiske konsekvensene blir vesentlig mindre enn TVRV beskriver.

NVE konstaterer at TVRV ikke har kommet med nye argumenter som gjelder NVEs vurdering av at det ikke er sannsynlig med et verstefallsscenario med nedstenging av alle enkeltturbine i sju døgn. Vi fastholder derfor våre vurderinger av økonomiske konsekvenser for TVRV i vedtaket av 09.05.2025.

TVRV argumenterer også med økonomiske konsekvenser for industriaktører med langsiktige kraftkjøpsavtaler.

NVE viser til at det gjennomsnittlige produksjonstapet med et verstefallsscenario på sju døgns nedstenging i desember er lavere enn den naturlige variasjonen i produksjon i desember de siste årene. Det tilsier at konsekvensene knyttet til langsiktige kraftkjøpsavtaler ikke vil være av en slik grad at NVE ser grunn til å legge vesentlig vekt på dette.

TVRV viser i tillegg til at turbinleverandøren har rett til en fast betaling som påløper selv om produksjonen er stanset.

NVE viser til at dette er en kostnad som påløper uavhengig av om vindturbine stanses, og at det dermed ikke blir en konsekvens som kommer i tillegg til de estimerte tapskostnadene til TVRV. En vektlegging av dette ville betydd dobbelttelling av konsekvenser.

Miljø- og klimamessige negative konsekvenser

TVRV skriver at vilkåret om stans kan føre til ytterligere naturinngrep, ettersom tapt produksjon må kompenseres et annet sted. De skriver at det for naturen, nærmiljøet og klimaet er fordelaktig at allerede etablert fornybar kraftproduksjon utnyttes fullt ut, og at ytterligere naturinngrep først bør vurderes når eksisterende produksjon har nådd sin maksimale kapasitet.

NVE mener at TVRVs argument forutsetter at maksimal kapasitet av eksisterende produksjon ikke gir vesentlige negative konsekvenser. Det er imidlertid mange eksempler på at kraftverk i Norge ikke drives med maksimal kapasitet, på grunn av at dette ville gitt for store miljøvirkninger. Dette gjelder for eksempel vannkraftverk med krav om minstevannføring og vindkraftverk som drives med støy- eller skyggekastmodus. I saken om nye konsesjonsvilkår for Raudfjell og Kvitfjell vindkraftverk har NVE vurdert at konsekvensene for reindriften er av en slik grad at det er nødvendig med avbøtende tiltak, selv om disse tiltakene kan gå på bekostning av kraftproduksjon. NVE er imidlertid enig med TVRV om at det er viktig å begrense produksjonstapet, både av økonomiske og andre grunner. En god tiltaksplan vil være et viktig verktøy for å begrense tap.

Vedtaket egnethet

TVRV mener vilkåret om stans av vindturbine ikke er egnet til å oppnå det ønskede formålet. NVE viser til at formålet med vilkåret er å unngå HMS-risiko for å sikre tilstrekkelig sameksistens

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

mellom vindkraftverk og reindrift. NVE mener at fjerning av HMS-risiko gjennom stans av vindturbiner er et tiltak som er godt egnet for å unngå HMS-risiko.

Etter NVEs vurdering er det ikke tvil om at tiltaket er egnet til å oppnå formålet. Det kan imidlertid være tvil om hvor stort omfang av stans som er nødvendig, og om hvilke andre tiltak som også kan være egnet til å oppnå formålet. NVE mener det kan være konsesjonær og reindriftsutøverne selv som er best egnet til å finne tiltakene som er best egnet til å oppnå det ønskede formålet uten for store konsekvenser, og tiltaksplanen blir et viktig verktøy for dette. Vi viser i tillegg til at konsesjonsvilkåret inneholder en bestemmelse om at eventuelle avtaler mellom TVRV og DS om andre tiltak kan erstatte det som er bestemt i vilkåret.

Vi vil også vise til at TVRV selv har operert med stans av vindturbiner som et egnet HMS-tiltak for egne ansatte, og at TVRV har erfaring med å lage gode rutiner for å unngå HMS-risiko. Her er for eksempel et utdrag fra en rapport av 13.05.2022 om isings erfaringer:

«I vintersesongen 2021-2022 har det vært lange perioder hvor det er ising på enkelte turbiner eller i store deler av vindkraftverket. Dette krever at vi har fokus på dette av hensyn til HMS for de som arbeider i vindkraftverket og at vi har gode sikkerhetsrutiner. Det er relativt få dager at ising eller risiko for ising, har stoppet service- og vedlikeholdsarbeid i vindkraftverkene. Det har imidlertid vært ganske mange stopp av enkelt-turbiner i korte perioder for å sikre trygg transport til turbiner eller av hensyn til pågående arbeid i vindkraftverkene da det er umulig å legge alle transportkorridorer utenom de anbefalte sikkerhetssonene.»

Ut fra dette mener vi TVRV har gode erfaringsbaserte forutsetninger for å lage en tiltaksplan som tjener til å oppnå det ønskede formålet om å unngå HMS-risiko for å sikre tilstrekkelig sameksistens.

Kraftproduksjon og samfunnsøkonomiske konsekvenser

TVRV skriver at NVEs vedtak mangler en vurdering av virkninger for kraftbalansen i området. De påpeker at Tromsøregionen er et underskuddsområde. Etter NVEs vurdering vil ikke et produksjonstap av dette omfanget gi vesentlige virkninger for kraftsystemet i Tromsøregionen. Når det gjelder virkninger for kraftbalansen og kraftpriser, vil vi påpeke at Tromsøregionen er en del av et prisområde med kraftoverskudd.

Presedensvirkninger

TVRV skriver at vedtaket kan gi betydelige virkninger for all virksomhet som etableres i områder med aktuell eller mulig reindrift. De mener at konsesjonsinstituttet og tilliten til offentlige myndigheters vedtak undergraves hvis vedtaket opprettholdes.

NVE understreker at dette er en unik sak, med en betydelig HMS-risiko som kan hindre sameksistens. Vi kjenner ikke til driftsproblemer knyttet til iskast og HMS av denne graden ved andre eksisterende vindkraftverk i Norge. Dette gjelder alle eksisterende anlegg, og de har vært i drift i flere år. For nye vindkraftprosjekter i reindriftsområder vil iskastrisikoen for reindrift bli grundig vurdert i konsesjonsbehandlingen. Etter NVEs vurdering er det derfor lite sannsynlig at det oppstår mange lignende saker.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE legger til grunn at reindriften har en tilpasningsplikt, og at det skal være en høy terskel for å omgjøre vedtak når konsekvensene for reindriften delvis skyldes at reindriftsaktiviteten er endret. NVE mener likevel at konsekvensene i denne saken er av en slik grad at dette er nødvendig i denne saken.

NVEs vurdering av spørsmålet om oppsettende virkning

TVRV ber om at klagen gis oppsettende virkning på den måten at stansing ikke trenger gjennomføres og fristen for forslag til tiltaksplan suspenderes, og at det settes ny og forlenget frist for forslag til tiltaksplan for det tilfellet vedtaket opprettholdes.

DS mener at kravet om oppsettende virkning må avvises. DS skriver at man nå er langt på overtid for iverksetting av nye konsesjonsvilkår, og de anfører at oppsettende virkning vil forverre skadevirkningene for DS.

Når det gjelder selve plikten til å stanse enkeltturbiner, og plikten til å dekke merkostnader til føring og gjeting, viser NVE til at vedtaket kan ha irreversible økonomiske konsekvenser for TVRV i form av økonomisk tap som følge av stans og dekning av merkostnader. For å unngå risikoen for at TVRV gjennomfører stans, og dekker merkostnader, på grunnlag av et vedtak som senere ikke blir opprettholdt av klageinstansen, er NVE kommet til at klagen gis oppsettende virkning når det gjelder selve plikten til å stanse enkeltturbiner og plikten til å dekke merkostnader.

Når det gjelder plikten til å utarbeide forslag til tiltaksplan, er det etter NVEs syn ikke grunn til at klagen skal ha oppsettende virkning. Utarbeidelse av forslag til tiltaksplan har ikke de samme økonomiske konsekvensene for TVRV, som plikten til å stanse enkeltturbiner og plikten til å dekke merkostnader. For at tiltakene skal kunne iverksettes så raskt som mulig etter departementets klageavgjørelse, gitt at NVEs vedtak opprettholdes, er det nødvendig med fremdrift knyttet til utarbeidelse av forslag til plan. TVRV må derfor, i henhold til NVEs vedtak, utarbeide forslag til tiltaksplan innen 1.9.2025.

Beslutningen om oppsettende virkning er en prosessledende beslutning som ikke kan påklages.

Konklusjon

NVE kan ikke se at klagerne har fremsatt vesentlige forhold som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 09.05.2025. Klagen oversendes derfor Energidepartementet til endelig avgjørelse i henhold til forvaltningsloven § 33.

NVE har gitt klagen delvis oppsettende virkning knyttet til plikten til å stanse enkeltturbiner og plikten til å dekke merkostnader.

Sakens dokumenter er gjort tilgjengelig for Energidepartementet i elektronisk versjon, via innsynsløsningen SeDok.

Med hilsen

Ann Myhrer Østenby

seksjonssjef

Erlend Bjerkestrand

seniorrådgiver

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

Energidepartementet

Kopimottakerliste:

TROMSØ KOMMUNE

NTE ENERGI AS - Jo Langøygard

Kvaløya / Sallir reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 14, Troms - Reiulf Aleksandersen

Reinbeitedistrikt 14 Kvaløy - Risten Turi Aleksandersen

TROMSØ VIND AS

RAUDFJELL VIND AS

GÁVCCI - 8 AS